

גיליון

אשריכם ישראל

מאמרים וסיפורים אקטואליים
משיחותיו וכתביו של מגיד המישרים

הרב שמועון גוטסמן שליט"א

גיליון מורחב

אלול תשפ"ב

קו השיחות והחיזוקים: 077-260-9134
מיוחד: דברי חיזוק בעקבות האסוות בתקופת בין הזמנים בשלוחה 3

לתרומות, לתגובות, להזמנת הרצאות ולרכישת הספרים
ניתן להתקשר: 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את הגיליון בדוא"ל: 089743208A@gmail.com

קוראים יקרים! שימו לב!
הגיליון הבא ייצא לאור בס"ד לקראת חג הסוכות הבעל"ט

תוכן המאמרים:**כח התפילה בראשית השנה - עמ' ד**

אבא רב החובל | ישועה בזכות התפילה | תפילה ללא תשובה?
הרופא הועמד לדין | התורה תעזור לתפילה.

בעקבות מרן הגאב"ד זצ"ל - עמ' ז

הגאון הגדול רבי משה מאיר יאדלר בעל "מאור השבת" שליט"א
בשיחה עם "אשריכם ישראל" על מחותנו כ"ק מרן גאב"ד העדה החרדית וצוק"ל.

פותרים דף חדש - עמ' ט

מי יגיע ראשון | אפשר להשתנות ברגע? | כאילו היום נולד | הסדר הנכון
מה "למעשה"? | כוס קפה בלי חיוך?!

ויכוח עם היצר בחודש אלול - עמ' י"ג**דברים מלב אל לב - איגרת חיוזוק - עמ' י"ד****הכנה לראש השנה - עמ' ט"ז**

סיפורו של אסיר טורקי | איך נשמר את קרבת ה' | מהו ה"סימן" הכי חשוב | עכשיו הזמן להתחזק
בבטחון | לא להיות "פרייאר" ... | בקשות אישיות גם בראש השנה | מציאת "כולל" בקרית ספר ...

מי משתחוה לבובה מפלסטיק - עמ' כ"א

בובה מפלסטיק | שלא עשני עבד | ויהי אחרי הבהירות...

וידע כל פעול - עמ' כ"ג

"כל פעול" - כל פעולה | השם הוא המלך גם כעת | הכבוד הגדול: עבד השם.

עצות לזכות בד'ין - עמ' כ"ז

אוסף עצות מעשיות שיוכלו לזכות אותנו ביום הדין.

כח התפילה בראשית השנה

אבא רב החובל

ומנפנף לרב החובל, לקדוש ברוך הוא, אשר הוא אבא שלנו!!

הילד הזה יודע שהקדוש ברוך הוא עובר בעשרת ימי תשובה – כמו שנאמר (ישעיה נ"ה, ו): "דרשו ה' בהמצאו קראהו בהיותו קרוב!!" הוא מנופף ומשתדל לעשות מעשים טובים, לשוב בתשובה, תוך שהוא ממתין לנפנוף של תשובה מאבא שבשמים – אשר יענה כנגדו ויאמר סלחתי! אשר יביא לו מתנה ממרחקים – שנה טובה ומאושרת!!

הילד הזה – הוא אשר יזכה לכל טוב, ואנו, כל אחד ואחד מאתנו – יכולים להיות הילד הזה!! והחכם עיניו בראשו לנצל את חודש אלול ועשרת ימי תשובה לתשובה תפילה וצדקה, ובודאי שאבינו שבשמים יענה ויאמר: "סלחתי כדברך".

ישועה בזכות התפילה

כולנו מרבים בתפילה בימים אלו, להיוושע בדבר ישועה ורחמים, בכתיבה וחתימה טובה. הרי כולנו זוכרים מה עבר עלינו במשך השנה האחרונה, ומי יודע כמה דברים היו נחסכים מאיתנו אם היינו מתפללים עליהם בשנה שעברה. במאמר שלפניכם נשתדל לברר בס"ד עד כמה גדולה כוחה של התפילה בכל מצב שהוא, ובפרט בימים אלו, האם באמת תפילה יכולה לשנות את הגזירה? האם תפילה מסייעת לעבודת התשובה? והאם גם מי שלא חוזר בתשובה פועל בתפילתו?

נפתח בהוכחה נפלאה לגודל כוחה של תפילה בימים אלו מתוך דברי הגה"צ רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א. שהנה נכתב במשנה (ב"מ קו.) וכן נפסק בשולחן ערוך (ח"מ סי' שכ"ב ס"ד) שאם אדם שכר מחברו שדה בסכום מסוים,

מעשה בקבוצת ילדים, אשר שחקה על החול בשפת הים. הם בנו ארמונות, וסללו כבישים והקימו מגדלים. לפתע, קם אחד הילדים ממקומו והשקיף אל עבר הים, אל עבר המרחקים הפתוחים. בקצה האופק, הופיעה אונייה גדולה – אשר החלה מתקרבת אט אט, עד שצלילתה ניכרה בברור. כאשר הבחין הילד באוניה – רץ בשמחה אל עבר הים, תוך שהוא מנפנף בידיו הנה והנה.

עובר אורח, אשר הבחין במעשיו של הילד – ניגש אליו ושאל: "ילד קטן, מה אתה עושה?" והילד השיב: "מנפנף לרב החובל!". "ומדוע סבור אתה שרב החובל יבחין בנפנופך ויטייחס אליהם?" – הוסיף עובר האורח והקשה, והילד השיב בביטחון גמור: "אין לי ספק. רב החובל יבחין, ויטייחס!"

"רב החובל הוא אדם חשוב ואינו מטייחס לילדים משחקים!" – ניסה עובר האורח להסביר, אולם הילד בשלו... הוא ממשיך לנפנף תוך כדי שהוא משיב ואומר: "נכון, אבל רב החובל הוא אבא שלי!!!"

כעת, הכל היה ברור... אם רב החובל הנו האבא של הילד – הוא אמנם יבחין בו, שכן האבא יחפש את בנו על החוף!!

את הסיפור הזה סיפר הגה"צ רבי נסים יגן זצ"ל (נתיבי אור א-ת עמ' שי"ג) כשהוא ממשיך ואומר שהדברים נוגעים אלינו: העולם הזה דומה לחוף. אנשים משחקים על החוף: אוספים צדפים – הבלי עולם הזה, כסף, מותרות והנאות שונות, אחרים משחקים, משחקים – נהנים מכבוד, תאוות וכיוצא בזה, אולם יש ילד פיקח שעומד

וכבר כתב הטור בהלכות חודש אלול (סי' תקפ"א): "וכל המוסיף לבקש רחמים זכות היא לו".

תפילה ללא תשובה?

ראינו כל כך הרבה ראיות לכוחה של תפילה בימים אלו, אך השאלה המתבקשת היא האם תפילה תועיל לאדם לזכות לשנה טובה גם ללא תשובה? האם יתכן שאדם יהיה רובו חובות ועוונות ועם זאת התפילה תזכה אותו בכתיבה וחתומה טובה?

משמים זיכו אותי להבין שבעוד שהחטא מרחיק את האדם מהקב"ה, הרי שהתשובה מטרתה לשוב ולהתקרב אל הקב"ה, ולכן תפילה שהיא במהותה התקרבות לקב"ה, על ידי ההתרפקות אליו ותחושת הביטול והכניעה, הרי שהתפילה מקרבת את האדם מחדש אל הקב"ה, והמרבה בתפילה בוודאי מרבה בהתקרבות אל ה', ובוודאי שמי שנמצא קרוב אל ה' זוכה לרחמי ה' בבחינת "לפנים משורת הדין". ומלבד זאת התפילה כבר תביא אותו להרהורי תשובה, וכן אם יחוש מצפון ואי נעימות כשהוא מבקש כל כך הרבה ועדיין לא עושה את רצון ה' כנדרש, ובוודאי סופו לשוב ולהתקרב אל ה'.

ובדרך אגב, אציין לכם דבר מתוק שראיתי (מובא ב"שיחות התחזקות") על הפסוק "אשא עיני אל ההרים", שלפעמים אדם מוצא את עצמו מול הרים גבוהים, "מחסומים" שלכאורה אינם ניתנים להסרה, מהיכן תבוא ישועתו? מ"אין" – מזה שיחוש כאין ואפס, מזה שיחוש בטל לקב"ה "אין עוד מלבדו", שבלעדיו אינו יכול להצליח בשום עניין, על ידי זה יבוא עזרו...

הרופא הועמד לדין

ובאמת זה הזמן להרבות בתפילה שנוכה לשוב בתשובה, ולהתגבר על תעתועי היצר, שקריו ותכסיו. וכפי שתמיד אני מספר על אותו רופא שהופקד על מחלקה מסוכנת בבית החולים,

ובאותה שנה ארעה "מכת מדינה" וכל התבואה במדינה התקלקלה, אזי השוכר פטור מלשלם דמי השכירות, שכן לא מזלו גרם לו להפסד התבואה אלא זו "מכת מדינה", והנה במקרה מסוים הדין שונה, וזאת במקרה שבעל הקרקע סכם עם השוכר שיזרע שם חיטים, והשוכר שינה על דעת עצמו וזרע שם שעורים, והשעורים התקלקלו ביחד עם כל התבואה במדינה, יכול לטעון בעל הקרקע: אני הלא סיכמתי אתך על זריעת חיטים, ולכן הרביתי בתפילה בתחילת השנה שישדה החיטים שברשותי יניב תבואה טובה, ואני מאמין בכח התפילה, שאם אכן היית זורע שם חיטים, היה נעשה בחלקי נס והתבואה הייתה צומחת לתפארת, והיה מתקיים בי הפסוק (איוב כב, כח) "ותגזר אומר ויקם לך" אך מה אני אשם שאתה שינית מהסיכום וזרעת שם שעורים, עליהם כלל לא התפללתי!?

וזהו חידוש עצום, שאפילו שמדובר בשנת בצורת, ולא ירדה באותה שנה אפילו לא טיפת גשם, עם זאת יכול לטעון בעל הקרקע שתפילתו הייתה מתקבלת!!! ללמדך עד כמה גדולה כוחה של תפילה בתחילת השנה.

ובאמת חודש אלול מוקדש בראש ובראשונה לתפילה, כמו שמושה רבינו ע"ה הרבה בתפילה בימים אלו [ועל מה הוא הרבה בתפילה? שהקב"ה יסלח לעם ישראל וייתן להם את הלוחות השניות]. וכתב בזוהר הקדוש (ר"פ כי תצא) הובא ב"יסוד ושורש העבודה" (ש"פ"א) על הפסוק "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים" – שזהו חודש אלול, זמן לבכייה ותפילה. ומרן ה"חתם סופר" זצ"ל מביא לזה רמז ש"ירח ימים" הוא בגימטרייה "שיח", ללמדך שבמשך חודש הימים של אלול יש להרבות בשיח של תפילה. עוד רמזו על הפסוק "לפנות ערב ירחץ במים" שבסוף השנה יש להרבות בדמעות של תפילה

מגמתנו בימים אלו להתפלל ולבקש מהקב"ה על כלל ישראל. אמנם כשאנו לומדים, אנו זוכים שהקב"ה מדבר אתנו, ובימים חשובים אלו שהם כל כך גורליים, מי אינו חפץ שהקב"ה ידבר עמו".

ונוכל להבין זאת לאור דברי ה"נפש החיים" (שער ד' פ"ה): "כמו שבשעת המעמד המקודש נתדבקו כביכול בדבורו יתברך, כן גם עתה, בכל עת ממש, שהאדם עוסק והוגה בה, הוא דבוק על ידה בדבורו יתברך ממש, מחמת שהכל מאמר פיו יתברך למשה בסני, ואפילו מה שתלמיד שואל מרבו. וגם עתה בעת שהאדם עוסק בה בכל תיבה, אותה התיבה ממש נחצבת אז להבת אש מפיו יתברך כביכול, ונחשב כאלו עתה מקבלה בסני מפיו יתברך שמו", עכ"ל. היוצא אם כן שבשעה שיהודי לומד תורה הוא נמצא ב"שיחה" עם הקב"ה, וזה הזמן לצרף שיחה ובקשה להכתב ולהחתם לחיים טובים ולשלום.

ובאמת לימוד התורה בימים אלו, מלבד שהוא מזכה שיתקבלו תפילותינו כאמור, הרי שבזכותו נתגבר על היצר ונכריע את הכף לזכות. וכפי שמביא הרה"ק ה"חוקי חיים" משומרי אמונים זצ"ל רמז נפלא, שכידוע בט"ו באב הפסיקו לכרות עצים למערכה, ואמרו חז"ל (ב"ב קכ"א:) שמכאן ואילך דמוסיף יוסיף. וכך ביאר הרה"ק זצ"ל, שעד ט"ו באב היו אוספים עצות לנצח את היצר, בדרכים מדרכים שונות, אך בט"ו באב הפסיקו לכרות ולאסוף עצות למערכה עם היצר, ומכאן ואילך מי שיוסיף בלימוד התורה יוסיפו לו כח לנצח את היצר ("פניני חוקי חיים").

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוכה לנצל את חודשי אלול ותשרי לתפילה ותשובה, ונוכה להיוושע בישועה גדולה, בכתובה וחתומה טובה בספרן של צדיקים גמורים, ונהיה תמיד מחוברים להשי"ת על ידי עמל התורה ועבודת התפילה, אמן.

וקיבל הוראה שאם יהיה עומס של חולים הזקוקים לעזרה יבקש תגבור של אנשי צוות, ובסופו של דבר הרבה חולים נזקקו לטיפול, והוא "קרס" מחמת העומס והואשם בגרימת מוות ברשלנות. "רשלנות"? שאל הרופא, הלא לא יכולתי להשתלט על כולם לבד?! והזכירו לו שהתביעה עליו היא על שלא פנה לבקש עזרה. וכך מוטל עלינו לבקש עזרה מהשי"ת לנצח את היצר.

הקב"ה אומר: "קחו עימכם דברים" – דיבורים של תפילה, "ושובו אלי", בזכות שתתפללו ותבקשו עזרה לשוב אלי, תזכו אכן לשוב אלי.

והדבר רמוז בפרשת ניצבים שנאמר (לא, יא-יד) "כי המצוה הזאת אשר אנוכי מצוך היום לא נפלאה הוא ממך... כי קרוב אליך הדבר מאד בפך ובלבך לעשותו", וידוע שכאן המדובר על מצות התשובה, ומביאים בזה רמז נפלא, שעבודת התשובה נדמית לאדם כעבודה קשה, וכי אני יוכל לבד להתגבר על היצר ולפתוח דף חדש? והתשובה לכך היא "בפך ובלבך לעשותו" – תשקיע בתפילה מכל הלב והקב"ה יהיה בעזרך לשוב אליו!

ואמרו צדיקים דבר מדהים (מובא ב"שיחות התחזקות" אלול תשס"ח עמ' רנ"ה): **עיקר המשפט והתביעה בראש השנה על האדם היא על מה שלא הרבה בתפילות שינצל מן היצר, שאם היה מתפלל כראוי הקב"ה מבטיח לו שלא יעזבנו בידו. ועיקר ההכנה למשפט ולשנה החדשה היא על ידי האור הקדוש של התפילה.**

התורה תעזור לתפילה

חשוב לציין שהמרבח בלימוד התורה זוכה שתפילתו תתקבל יותר. בספר "קדוש אלול" (עמ' מ"ה) מספרים שבחודש אלול ראו אצל הגאון האדיר רבי יוסף רוזין מרוגאטשוב זצ"ל התמדה מיוחדת מאד, וכששאלוהו על כך ענה: "עיקר

בעקבות מרן הגאב"ד זצוק"ל

הגאון הגדול רבי משה מאיר יאדלר בעל "מאור השבת" שליט"א

בשיחה עם "אשריכם ישראל" על מחותנו כ"ק מרן גאב"ד העדה החרדית זצוק"ל

אחר! וזאת במקום להטריח את נכדו שאם רק היה מתבקש היה בוודאי קם בשמחה ויוצא מהחדר, האברכים לא האמינו למה שראו עיניהם, יהודי בכזה גיל שלא רוצה להטריח את נכדו לעבור לחדר אחר.

היה איזה אברך שחיתן ילדים ורצה לצאת לחו"ל לאסוף כסף, הוא לקח מבד"ץ העדה החרדית המלצה ואחר כך בא אל הגאב"ד ורצה שהגאב"ד יוסיף ויכתוב "גם אני מצטרף להנ"ל" ויחתום, אמר לו הגאב"ד בזה הלשון: "כתוב בגמרא קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים, איך אני יכול להורות לאחרים לתרום לפני שתרמתי בעצמי", ואז הוציא הגאב"ד שטר הגון מכיסו ומסרו לאברך, רק לאחר מכן הסכים להוסיף את חתימתו. ממשיך הרב יאדלר שליט"א ומספר: סיפרתי את זה באחד השיעורים, היה שם אברך ששמע את הסיפור ואמר: בדידי הוא עובדא, גם לי קרה דבר דומה, באתי לגאב"ד עם המלצה לבקשת צדקה, וביקשתי שיוסיף את חתימתו, אמר לי הגאב"ד "גם אני רוצה לעזור", ותוך כדי שישב איתי שאל אותי לאיפה אני נוסע, עניתי לו שלאנגליה, הגאב"ד התקשר לגיסו ואמר לו שבשבוע הבא צריך להגיע אברך מהארץ לגיוס תרומות ומאד כדאי לעזור לו, בקושי הגעתי לאכסניה באנגליה וכבר בא אלי גיסו של הגאב"ד עם 3000 ליש"ט.

כשבאו לשאול אותו שאלות בביתו היה מוציא ספר מהארון ומסתכל, לא משנה איזה ספר, הספר הראשון שנקרה לידו היה מחפש בו הקשר לשאלה, שאלו אותו הרי כשהוא נשאל ברחוב הוא עונה בעל פה אז מדוע כשהוא בבית הוא פותח ספר, ענה להם הגאב"ד שראה בפתחי תשובה יו"ד שאסור לפסוק הלכה ליד ספר

בעקבות הסתלקותו של כ"ק מרן גאב"ד העדה החרדית הגאון הגדול רבי יצחק טוביה וייס זצוק"ל, נאות מחותנו מגדולי וזקני ההוראה הגאון הגדול רבי משה יאדלר שליט"א מחבר סדרת הספרים המפורסמת בכל העולם "מאור השבת" לשתף אותנו במעט ממה שראו עיניו בענייני "בין אדם לחבירו" אצל מרן הגאב"ד זצ"ל, שזה בבחינת דבר בעתו בהגיע עלינו חודש אלול הבעל"ט.

רק לפני כן אציין שזכיתי להשתתף לפני כתשע עשרה שנים במעמד הכתרתו של מרן הגאב"ד זצ"ל, וכן זכיתי להתברך מפיו כמה פעמים, ומאד רציתי לשמוע מכלי ראשון עדויות על מרן זצ"ל בפרט לטובת אלו שאינם בקיאים בשפת האידיש, ובהשגחה פרטית רגע לפני שהתקשרתי לכבוד הגאון הרב יאדלר שליט"א למדתי את הגמרא בסוכה (כ"ט). שבשביל ארבעה דברים חמה לוקה והראשון שביניהם הוא על אב בית דין שמת ואינו נספד כהלכה, וראיתי בזה עידוד משמים להתאמץ להספיד את מרן הגאב"ד זצ"ל.

אמרתי לרב יאדלר שליט"א שעל עמל וידיעת התורה של מרן הגאב"ד כולם כבר שמעו, ואשמח לשמוע מהרב דברים שהיה עד להם בענייני בין אדם לחבירו, נשיאה בעול עם אחרים, והתחשבות ברגשות הזולת, שזה נושא מרכזי אצלנו ב"אשריכם ישראל", ואף דבר בעתו לקראת חודש אלול. פתח הרב ידלר שליט"א וסיפר כך:

היו שני אברכים שהיו עוסקים בצורכי ציבור באמונה ובאו להתיעץ אתו על איזה דבר, ובדיוק היה אז בתוך החדר שלו אחד מנכדיו, האברכים לא רצו שהנכד ישמע את שיחתם אז הם רמזו לגאב"ד שהיו רוצים לדבר ביחידות אתו, הגאב"ד שהיה אז לפחות בן 87 קם ממקומו ועבר לחדר

תדאג שגם אחרים ילמדו, זה מה שלימד אותנו הרב שניידר זצ"ל, לזכות את הרבים זה שייך אפילו כשלא יודע את הכל, לכל אחד יש מה להועיל לאחרים, בתחום שהוא יותר בקיא.

פעם קבוצת בחורים אמרו לו שצריכים חיזוק בתורה ויראת שמים, אמר להם הגאב"ד כמה כללים חשובים לעבודת השם ואחד מהדברים הוא כך: מה שאתם זוכים לחדש חידושים, תכתבו את זה בתוספת תאריך, תכתבו: בתאריך זה חידשתי כך, אחר כך כשלומדים שוב את העניין הזה עוברים על החידושים ורואים את התאריך, זה מעודד ומחזק שזכית ככה לחדש בתאריך פלוני, זה נותן לאדם חיות אחרת, ואז אמר להם הגאב"ד: עכשיו תוציאו איזה גמרא שאתם רוצים מהארון,

הם הוציאו מסכת יבמות, אמר להם הגאב"ד: תפתחו היכן שאתם רוצים, הם פתחו וראו שכתוב בצד בכתב ידו של הגאב"ד חידושים על דברי התוס' וכתוב שם זה חודש בשנת תש"ד, אמר להם הגאב"ד: את זה למדתי

בתמונה: מרן הגאב"ד זצ"ל סמוך להכתרתו מברך את מורינו הרב שמעון גוטסמן שליט"א

וכאן חידשתי בשנת תש"ד בזמן שהעולם נחרב רח"ל, כך צריך ללמוד במסירות נפש, זה החכמה כשקשה ואין לך חשק תהרוג את עמך ותלמד, מסירות נפש לעמלה של תורה.

היה אחד שבא לדין תורה וראה שהולך להפסיד ואיים שילך לערכאות, אפילו שזה איסור חמור, ניסו לשכנע אותו: אתה הרי יהודי שומר תורה ומצוות, אסור לעשות כזה דבר, בסוף שכנעו אותו, אז הוא אמר: הפסדתי הרבה כסף במה שלא הלכתי לערכאות אולי תפצו אותי במשהו? אמר לו הגאב"ד: אולי תבקש גם כסף על זה שהנחת תפילין היום...

שמורה באותו עניין שלא יהיה בבחינת מורה הוראה בפני רבו, ולכן כשהוא נמצא ליד ספר הוא בודק האם יש שם הוראה באותו עניין.

ראש ישיבה אחד ממקסיקו הגיע לביקור בארץ, הוא היה צריך להיפגש עם הגאב"ד והגיע לפתח ביתו בערב שבת הגדול, הרבנית אמרה לו שעכשיו הגאב"ד לא יכול לקבל אנשים כי הוא מכין את הדרשה אך ראש הישיבה התעקש שחוזר לחו"ל במוצאי שבת והפגישה עם הגאב"ד מאוד נחוצה עבורו. הרבנית שאלה את הגאב"ד והוא הסכים לקבל אותו. שאל אותו הגאב"ד איך קוראים לו ואיך קוראים לאבא שלו, ואז התברר שהגאב"ד למד עם אביו בישיבת תורת אמת של הרב משה שניידר זצ"ל, אמר לו הגאב"ד: איך אני שמח

לראות שאתה שאביך למד אצל הרב שניידר עוסק בהרבצת תורה וזיכוי הרבים, כי הרב שניידר לימד אותנו והשקיע בנו כוחות שכל אחד ילמד שיעורים לרבים, אני שמח שאתה ראש ישיבה, ומה עם האחים שלך?

כששמע הגאב"ד שגם הם מזכים את הרבים הוא שמח ביותר, ואז הוסיף ואמר לו: אומר לך עוד משהו, כתוב שגדולים מעשה חייא, רב חייא ראה שהתורה יכולה להשתכח מישראל חלילה, ולכן כתב את התורה על קלפים, עם ילד אחד למד את כל חומש בראשית והותיר בידו קלף עם חומש זה כשהוא מורה לו ללמד את הילדים האחרים חומש בראשית, עם ילד אחר למד את חומש שמות, וכן על זה הדרך, וככה כל אחד לימד את האחרים את מה שלמד, שאל אותו הגאב"ד: למה רבי חייא לא למד עם כולם את כל החומש חומשי תורה? אלא זהו מה שבא ללמד רבי חייא - אתה יודע משהו טוב אז תלמד את אחרים את זה, אפילו שאתה לא יודע כל התורה, בכל אופן את מה שאתה יודע

פותרים דף חדש

מי יגיע ראשון

"הצטרף אלינו, עוד מעט יהיה מאוחר, המשחק יגמר, ואתה תפסיד את כל החוויה!". ליותר מזה הוא לא היה זקוק. כהרף עין הצטרף למשחק הסוחף, עד מהרה כוסתה החליפה ברפש וטיט, שלא לדבר על מספר קרעים מכוערים. ורק אז הוא שומע את הקול מאחוריו: חליפה חדשה, הא? מפונק אחד! נראה מה יאמר אביך ל"בן יקר" שלו, אני כבר רץ לספר לו!

מבוהל כולו הביט הילד בחליפה. היא כבר לא הייתה ראויה להיקרא בשם זה ונראה כי כבר אין לה תקנה. אבא יצטער כל כך! הוא יכעס! ובצדק! והעונש שיחכה לו בוודאי וחליפת החלומות שכבר איננה... ולפתע, ידע את אשר יעשה, הוא הביט בחברו הצועד בשמחה לעבר בית הוריו, וידע, כי יש דרך אחרת, קצרה יותר להגיע אל הבית. הוא רץ ורץ ללא נשימה, פתח בסערה את הדלת, פשט ידיים לעבר אביו, חיבק אותו בחוזקה ופרץ בבכי מר. כה מר היה הבכי. בזרועותיו החמות של אביו הוא חש עטוף ומנוחם. האב חיבק את ילדו באהבה מיוחדת השמורה להורים וילדיהם.

מה ארע בני? הוא שאל בדאגה. "א-ב-א, אני... רציתי להראות את החליפה החדשה לחברים, כל כך שמחתי בה, אבל, חבר אחד הכניס אותי למשחק ו..." שוב פרץ זרם דמעות מעיניו.

הבנתי, בני, אמר האב. הוא נזכר כי המלמדים של בנו כבר אמרו לו כי יש חבר אחד המנסה להתנכל לבנו בעורמה. הוא הבין את הכל. חיבק את בנו, ניגב את דמעותיו, ניחם את צערו ו... הבטיח לו חליפה חדשה! ובתוך כך נשמעו דפיקות בדלת. החבר המדובר, עמד בפתח הבית משולהב כולו: "הבן שלך, הוא... " זה בסדר!" אמר האב

הילדון המפונק לא הפסיק להפציר באביו: רוצה חליפה חדשה! האב הסביר לבנו כי לא בכל יום קונים חליפה ובכלל בגדים אינם חסרים כלל בארונו העמוס. אבל, דמעותיו של הילד, כרגיל, פעלו לבסוף את פעולתן. לכולם יש, יצחקו עליו, החליפות שלו כבר ישנות וכו' וכו'. ההכרעה נפלה. תהיה חליפה חדשה!

החייט הוזמן, בדים חדשים נבחרו בקפידה ובשימת לב, עמל רב הושקע בכל הפרטים, אם כבר תופרים חליפה, עליה להיות טובה נאה ואיכותית, שתוכל לשמש לזמן רב! כאשר הושלמה המלאכה, בחן הילד את החליפה בעיניים נוצצות. היא הייתה בוקת, חדשה ויפה, ממש חליפת החלומות שלו. אבל, מה ערך יש לחליפה כאשר היא נמצאת בארון? צריך להראותה לחברים!

אף אחד לא ייתן לו לצאת מהבית, לבוש בחליפה היקרה, בסתם יום של חול גשום, ידע הילד. על כן, פתח את הדלת בחשאי ויצא את הבית באין רואים. ובחויץ, שמחה וצהלה. החברים מנצלים את גבעות הבוץ שנותרו מהגשם לניתורים עליזים ולזריקת כדורי בוץ האחד על השני. הם עוצרים לרגע מהמשחק המרתק ומביטים בחליפה המיוחדת. חלק מהם יודעים בוודאות כי לעולם לא יזכו ללבוש חליפה שכזו. מה לעשות?

יש מה לעשות! מחליט שובב אחד בשמחה לאיד. במרץ רב הוא מחזיר את החברים למשחק המרתק בו הפסיקו. הילדון מביט בהם מרותק. כמה נחמד לקלוע כדורי בוץ ולנתר על הגבעות! הוא לא מבחין בעיניו מלאות המזימה של חברו השובב. "בוא", הוא קורא לו בקול מתוק מדבש,

המחשבה שלך למעשה, ומחשיב לך כאילו באמת עשית את הכל כמו שצריך.

כאילו היום נולד

ומכיוון שלאחר שחוזרים בתשובה ממתנה לנו דרך ארוכה וכלל לא קלה, חשוב מאד ראשית כל להיכנס למהלך של התחדשות, לעשות דברים טובים שיתנו לנו סיפוק ושמחה, ויחזקו אצלנו את ההכרה ש"יש לנו כח בס"ד להתעלות", וכך מתוך סיפוק ושמחה נזכה גם לתקן את הדרוש תיקון. וכמו שאמרו צדיקים "סור מרע ועשה טוב" – סור מרע, קודם כל אל תתעסק עם הרע, אלא עשה טוב, תתמקד בעשייה חיובית, ובמקום להסתכל אחורה על מה שנכשלנו, נסתכל קדימה ונשמח על הזכות להתחזק עוד ועוד.

שמתי לב שהדבר רמוז גם בתפילה, שאנו מבקשים "השיבנו אבינו לתורתך וקרבתנו מלכנו לעבודתך", ורק לאחר מכן מבקשים "והחזירנו בתשובה שלמה לפניך", כי ראשית כל צריכים להיכנס לעשייה חיובית של "עשה טוב", ורק לאחר מכן אפשר להתמקד בעבודת התשובה.

וכפי שמביא במפורש רבינו יונה ז"ל ב"יסוד התשובה" וזה לשונו: "אדם אשר פשע וחסא, ובא לחסות תחת כנפי השכינה ולהיכנס בדרכי התשובה, אשכילך ואורך בדרך זו תלך: ביום ההוא ישליך כל פשעיו אשר עשה, ויעשה עצמו כאילו בו ביום נולד ואין בידו לא זכות ולא חובה, וזה היום תחילת מעשיו, היום יפלס אורחותיו שלא יטו מעגלותיו מדרך הטוב". במילים אחרות: לבנתיים תעזוב בצד את כל מה שהיה עד עכשיו ותתמקד רק בעשיית דברים טובים.

ומבאר רבינו יונה מדוע כך יש לנהוג: "ודרך זו תביאנו לשוב בתשובה שלימה. כי הוא יעשה את עצמו כמשליך מעליו כובד העוונות ועוצם החטאים אשר עשה. ולא יבהילוהו רעיוניו אשר לא יניחוהו לשוב, כי יבוש מחטאיו, כי יחשוב איך אוכל להעיז פני ולשוב ואני חטאתי עויתי

בתקיפות ונעץ בו עיניים חודרות. "אני יודע הכל!" "איני רוצה לראותך עוד כאן, חצוף!" והחבר חזר מבויש וחפוי ראש.

זהו סופו של המשל שהמשיל המגיד מדובנא. גם אנו, כאותו ילדון, משתטים לעיתים לא רחוקות. היצר הזדוני מנצל את תמימותינו ומפיל אותנו פעם אחר פעם לבור העמוק. כמה מפחיד להיות לצידו של יצר זדוני שכזה. כמה שטויות כבר עשינו, כמה הזקנו! כמה קלקלנו! לנו ולאחרים, היש לנו תקנה?

כן! מבשרים לנו חז"ל: יש דרך קיצור. אפשר להגיע לאבא עוד לפני בואו הזדוני של היצר הרע. התשובה.

הדיבורים בידוי שאנו נספר לאבא יהיו זהים לדבריו של היצר הרע. אך כאשר אנו בנים אהובים ונחשקים, נספר זאת, בזרועותיו האוהבות של אבא שאוהב אותנו באהבה המיוחדת שבעולם, זה נשמע אחרת, כל כך אחרת, עד שתחת לקבל עונש נורא עוד נזכה בחליפת חלומות חדשה ונוצצת...

אפשר להשתנות ברגע?

כעת כולם מתעוררים לחזור בתשובה לקראת ימי הדין, ומשתדלים לקבל קבלות טובות. ובשנה שעברה ראיתי באחד העלונים משפט שמאד תפס אותי: "מי שחושב שלאור הקבלות שלו, מחר בבוקר הוא יקום 'מושלם', אינו אלא גאוותן!". כי אין שום סיכוי להשתנות לגמרי ביום אחד. "פתאום" להתפלל בריכוז ובכוונה בכל התפילה כולה, "פתאום" לא להיכשל כלל אפילו בכעס אבק לשון הרע כף חובה וכו', ו"פתאום" ללמוד חמש שעות ברציפות בלי שום הפסקה...

החלטת לפתוח "דף חדש"? אשריך! אבל אל תתאכזב מכך שאתה ממשיך ליפול ולפספס, העיקר שעלית על המסלול. כי אם אתה עושה הכל על מנת להתעלות, הקב"ה מצרף את

ושם הוא עורך את הסדר הנכון לחזרה בתשובה כך: ראשית לשכוח את העבר, ולהיות בבחינת "כאילו בו ביום נולד", וכך מקבלים רצון להתקרב אל השם יתברך, מתרוממים ומתייצבים על דרך חדשה ["קבלה על העתיד"], וכן מתנתקים מכל לכלוך החטאים ["עזיבת החטא"], ורק לאחר מכן עוסקים בוידוי וחרטה, כיון שכעת הם לא ייאלצו אותנו.

מה "למעשה"?

מי שרוצה לפתוח "דף חדש", כדאי שייקח דף ועט וירשום לעצמו את הנושאים בהם הוא רואה צורך להתחזק, ולבקש בכל יום כוחות מהשי"ת להתחזק ולהתעלות בכל העניינים הרשומים בדף, וחשוב מאד לפרט אותם בתפילה ותחינה לקב"ה, לבקש ולהתחנן, שנזכה לחזור בתשובה שלמה.

עוד חשוב לדעת, שבדרך כלל מי שרוצה להתחזק תופס איזה נושא ומתאמץ להקפיד עליו כמו שצריך, ואף לומד את הנושא בספרי ההלכה, ומקדיש גם זמן ללמוד ספרי מוסר וחיזוק סביב אותו הנושא. אלא שעובר זמן קצר והוא כבר נופל לייאוש ואומר: אני רואה שזה לא הולך לי, הנה ניסיתי זמן מה ואני לא מחזיק מעמד באופן יציב, כל הזמן אני נופל שוב, כנראה זה לא מתאים לי, אחפש נושא אחר ובו אתחזק... ומה קורה שבוע אחר כך? שוב לא מחזיקים מעמד בקבלה החדשה ו"מחפשים" רעיון חדש... וזו ממש עצת היצר! שלא להתמקד בנושא אחד "עד הסוף", למשך זמן רב. היצר יודע שאין בכוחו לשכנע אותנו לא לקבל קבלות התחזקות, לכן הוא מכוון אותנו "להחליף" קבלות כל הזמן... בכדי שלא נוכה לקנות אף עניין בשלמות.

ומה האמת? האמת היא שדרך העלייה רצופה נפילות, ואין זה בכלל פלא שנופלים, כי "שבע יפול צדיק וקם". ובמקום להסתכל על הפעמים שנפלנו נמקד את המבט במה שכן הצלחנו. ואם

ופשעתי, כזאת וכזאת עשיתי, עברתי ושניתני ושילשתי עד אין ספורות, ואיך אבוא עוד לפניו כבושת גנב כי ימצא, כי בושתי לעמוד לפניו, ואף איך ארמוס את חצריו ואיך אשמור חוקי. אל יחשוב כן. כי המסית יושב כזבוב במפתחי הלב, מתחדש עליו בכל יום, צופה ומביט להכשילו ומשים לבו לעיצה הרעה הזאת. רק יחשוב, כי כן מידת הבורא יתברך, ידו פשוטה לקבל שבים. לכן טוב לו להשליך פשעיו ולעשות לו לב חדש".

הבנת מה הולך כאן? "המסית" – היצר הרע, "יושב כזבוב במפתחי הלב", ומה המטרה שלו? הוא לא מסתפק בכך שהוא מכשיל יהודי באיזו עבירה, אלא כל תקוותו היא שבזכות אותה נפילה יכנס האדם לייאוש וכבר לא ינסה להתחדש ולהתחזק.

זהו עמלק "אשר קרך בדרך" – היצר העמלקי אשר מחפש לקרר אותנו ולהוציא לנו את החשק, עד שנחשוב שאין לנו כוחות, ושכאילו חלילה המצב שלנו אבוד.

אך מה האמת? האמת היא ש"מידת הבורא יתברך ידו פשוטה לקבל שבים", השם יתברך לעולם לא מתייאש מאתנו, והוא נותן לנו תמיד את האפשרות לפתוח דף חדש.

ולכן ראשית כל עלינו לפתוח דף חדש – "כאילו היום נולד", ורק לאחר שעולים על מסלול ההתחדשות, ומקבלים סיפוק ושמחה מוצאים את הדרך והזמן להתוודות על העבר ולאט לאט להפוך גם אותו לזכויות...

הסדר הנכון

בקונטרס "בעניין עבודתנו ביום ראש השנה" הביא את דברי רבינו יונה הנ"ל, כשהוא מבאר שמשום כן בראש השנה לא מתוודים ולא מזכירים את החטאים, רק מתחדשים בעבודת השם, יחד עם התחדשות מלכות השם. ורק לאחר מכן מגיעים "עשרת ימי תשובה", ששיאן הוא יום הכיפורים, יום תשובה ומחילה.

ושוב נאנח ומתנשף ומוזג מים חמים, חוזר ומתנשף וניגש למקרר ולוקח חלב, וכשאנחה נוספת נשמעת מפיו הוא ניגש לאביו ומגיש לו בפרצוף עצוב ומסכן את הכוס קפה...

מה דעתכם? אבא ישמח עם הקפה הזה? למה לא? הרי הכל מושלם, "רק" חסר כאן שמחה, מה הבעיה? כולם מבינים שאבא פשוט מוותר על כזאת עזרה...

השם רוצה לראות אותנו שמחים על הזכות לשמח אותו כביכול.

נכון, לא ביום אחד זוכים לשמחה גדולה בכל עשיית מצוה, אבל כדאי להתמקד במצוה מסוימת ולהקפיד להתכונן לקראתה על ידי לימוד עניינה וטעמיה וכו', ואף לגשת אליה מתוך ישוב הדעת, וכך לזכות לעשות אותה מתוך שמחה. ובזכות שמתחברים למצוה אחת ושמחים בה, זוכים במשך הזמן להתקדם בזה גם במצוות נוספות. לכן כדאי שכל אחד יתחיל עם מצוה הקרובה ללבו, ואם עליה הוא יקפיד עם כל דקדוקיה מתוך שמחה מרובה, הרי זה ישפיע גם על שאר המצוות.

ודווקא בחודש אלול, שרוצים להתחזק, ויראים מיזם הדין, באה התורה ואומרת לנו: אל תשכח את השמחה! מצוות צריך לקיים בשמחה, וזה החלק המרכזי של המצוה.

יהי רצון שנזכה להתחדש בעבודת השם יתברך בכל הימים, ונזכה להכתב בספרן של צדיקים גמורים, לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום.

נתמקד בנושא מסוים "עד הסוף", דווקא בזכותנו נזכה להתעלות גם בנושאים אחרים על דרך "מצוה גוררת מצוה".

שימו לב, תמיד רגע לפני שמצליחים להתקדם באופן משמעותי מגיע היצר ומנסה לייאש אותנו. וככל שהיצר יותר מטריד כמו זבוב, סימן שמתקרב הרגע בו תזכה לעלות על דרך המלך ולקנות קניין אמיתי של חיזוק, ולכן היצר נוהג בהיסטריה ממש. משום כן חבל ברגעים האחרונים של הניסיון, שהם תמיד יותר קשים, לתת ליצר לייאש אותנו.

כוס קפה בלי חיידך!?

אסיים בנקודה מאד חשובה ועקרונית, והיא השמחה בעבודת השם, כי אין מדובר ב"בונוס" – תוספת על המצוה, אלא זהו ממש ה"בשר" של המצוה. וכפי שאנו קוראים בכל שנה בחודש אלול את פרשת כי תבא ובה נאמר שכל הגזירות והסבל הגדול של הגלות באים "תחת אשר לא עבדת את השם אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל". זאת אומרת שיכול להיות יהודי שיקיים את כל מצוות השם ו"רק" לא ישמח במצוות, ונדמה לו שהוא מקיים את כל המצוות בשלמות ו"רק" חסר לו מצוה אחת... אך האמת היא שחסר לו בכל המצוות את החלק המרכזי שבהם!

ומשל למה הדבר דומה, לאב שביקש מבנו שיכין עבורו כוס קפה, והבן ניגש למטבח עם פרצוף עצוב, וכשהוא מתאנח ומתנשף הוא לוקח כוס ושוב נאנח ולוקח סוכר, חוזר ונאנח ולוקח קפה,

הגיליון מוקדש

לע"נ

אליהו אברהם בן עמרם ורחל ז"ל

ויכוח עם היצר בחודש אלול

**משא ומתן בין היהודי ליצר סביב השאלה מדוע כדאי להתחזק בתקופה זו
הגם שלאחר החגים לפעמים שוכחים מהחזיוקים**

היצר: יהודי! עוד פעם התחלת עם ההצגות האלה!?! הגיע חודש אלול אתה "כאילו"
מתחזק, חכה נראה אותך אחרי סוכות, זה לא יחזיק מעמד...

היהודי: אני לא מתכוון להשתכנע מדברי ההבל שלך, הפעם אני ירבה יותר בתפילה
שאזכה להחזיק מעמד עם ההתחזקות הזאת לכל השנה, והעיקר הוא הרצון!

היצר: אני יותר מבוגר ממך ואל תזלזל בי, אני בעל ניסיון ויודע שאחרי סוכות תשכח מכל
החזיוקים האלה, אז חבל על הזמן, תפסיק עם ההצגות האלה, תשתחרר, זה לא
בשבילך.

היהודי: חשוב שתדע שגם אם לא אחזיק מעמד בכל מקרה אני עושה נחת לקב"ה בזה
שלפחות בחודש אלול אני מתחזק.

היצר: תגיד לי, זה נקרא להתחזק?! זה נקרא להיות "צבוע", עוד מעט מגיע יום הדין, אז
אתה מראה "כאילו" אתה איזה צדיק תמים.

היהודי: אם יש בינינו צבוע זה דווקא אתה, כי כל יהודי בפנימיות שלו הוא צדיק, ורק אתה
מפריע לנו כל השנה, אז לפחות בחודש אלול אני לא אתן לך לבלבל אותי, לפחות
עכשיו אני יסיר את ה"תחפושת" שלבשתי כל השנה ואגלה את הפנימיות
האמיתית שלי כיהודי.

היצר: אתה יודע מה, נכון, כל יהודי הוא מלא אמונה וקדושה בפנימיות שלו, אבל יש לך
צד שתצליח להתחזק כמו שהתחזקו אפילו יהודים פשוטים לפני הרבה שנים? אין
מצב שתצליח עד כדי כך להתחזק! אז כבר הצעתי לך, חבל על המאמץ, תלך לנחת.

היהודי: רבותינו לימדונו שעל ידי הדברים המועטים שמצליחים להתחזק בהם בדור שלנו
עושים נחת רוח ושמחה לקב"ה לפחות כמו שעשו הדורות הקודמים.

היצר: באמת שמעתי על זה פעם, אבל אחרי הכל מה כבר יכול לצאת מחזיוקים כל כך
קטנים, אתה יכול בכלל לדמיין איזה השפעות גדולות הורידו לעולם בדורות עברו
על ידי שהתחזקו בכל כחם!?

היהודי: אז היום אני אלמד אותך שרבותינו אומרים שעל ידי המעט התחזקות שאפשר
לעשות בדור שלנו מורידים השפעות לפחות כמו שהיו מורידים בדורות עברו על
ידי שהתחזקו בכל כחם.

היצר: אתה יודע מה? ניצחת אותי, השתכנעת, עכשיו אני רוצה לעזור לך להתחזק, ולכן אני אומר לך שהגיע הזמן שתתחיל להיות בעצבות לקראת יום הדין הנורא והאיזם, הן זה לא סוד כמה עוונות עשית בשנה האחרונה, הגיע הזמן שתתחיל להיות מוטרד מיום הדין "כמו שצריך".

היהודי: אני רואה שאתה ממשיך לבלבל, אבל אני לא תמים, אני יודע טוב מאד שאי אפשר להתחזק על ידי עצבות, עם עצבות מגיעים רק ליאוש. ולכן, בדיוק להיפך, אני עכשיו מתמלא בשמחה על כך שיש לי התחזקות ולו אפילו קטנה, ועל כך שהקב"ה קרוב אלי ואל כל ישראל בימים אלה באופן מיוחד, ובדיוק ההיפך ממה שאמרת, דווקא מתוך יראת שמים מגיעים לשמחה, וכפי שהיה בבית המקדש - מקום היראה, שממנו הגיעו לשמחה גדולה.

את הסוף, לא צריכים לכתוב... היהודי ניצח את היצר הערמומי...

דברים מלב אל לב - אגרת חיזוק

ידידי היקר!

כתבתי לך כבר רבות שהניסיונות אינם איזה "מפריע" שצריך רק להזיז אותו ולברך "ברוך שפטרנו", אלא צריך לנצל את הניסיון לקבלת תנופת עלייה. נכון, צריך להתפלל שהשם לא יביא אותנו לידי ניסיון, כי זהו מצב לא פשוט - מצד אחד כל ניסיון יכול לרומם אותנו למקום גבוה שאין סיכוי כמעט להגיע אליו ללא התמודדות והתגברות על ניסיון, ומצד שני אפשר ליפול בניסיון למקום נמוך מאוד, לכן מבקשים "אל תביאנו לידי ניסיון".

אבל אם כבר הקב"ה נתן לך ניסיון, סימן שכעת הוא רוצה לתת לך הזדמנות לעלות למקום גבוה, והתפקיד שלך כעת זה לחפש בכל דרך איך לנצל את הניסיון הזה להתרוממות, על ידי מאמץ ומסירות בעבודת השם, ועל ידי ריבוי בתפילה לרחמי השם [שירחם ויעזור לעמוד בניסיון ואף יושיע ויוציא אותך מהניסיון]. לבנתיים - כל זמן שהניסיון קיים, צריך להשקיע את כל הכוחות למצוא איך הניסיון הזה ירומם. ואף שנדמה לך שיותר קל לעבוד את השם בלי ניסיונות, ובלעדיהם היית לומד הרבה יותר ועושה הרבה יותר דברים טובים, הרי שבאמת אצל הקב"ה לא העיקר הוא הכמות, אלא "רחמנא ליבא בעי" - הקב"ה רוצה את הלב, את המסירות והנאמנות שמתגלים יותר דוקא בתוך הניסיון. דווקא בתוך הניסיון תוכל לגלות עוד יותר את הפנימיות שלך ואת הקשר האמיתי והחזק שיש לך עם הקב"ה.

(עיין בזה דברים נפלאים ב"שפת אמת" מסעי תרס"א)

לכן אל תסתכל על הניסיון כאל איזה מפריע "נודניק" שרק צריך להזיז אותו ואז הכל יהיה בסדר, להיפך, הניסיון הזה הוא מתנה עצומה והזדמנות מיוחדת להתרומם למקום גבוה במיוחד. זכור! אם עכשיו השם יתברך שלח לך ניסיון סימן שעכשיו יש לך את הכח להתמודד ולנצח!

עוד זכור! אם קשה לך סימן שנגזר עליך לעבור כעת קושי, עדיף שהקושי יהיה במאמץ ומסירות לעבודת השם, וכך תתעלה ותרוויה, מאשר שתברח מהקושי בעבודת השם והקושי ימצא אותך במקום אחר.

עם ישראל עברו ארבעים ושתים תחנות מסע בדרכם לארץ הקודש, כל תחנה והקשיים שלה, כל מסע והניסיון הכרוך בו. האם יכלו ישראל לוותר על תחנה אחת? האם תחנה אחת הייתה מיותרת? בודאי שלא! לא הייתה אפשרות להגיע ליעד ללא כל התחנות הללו, כשכל תחנה תרמה רבות לעיצוב עם ישראל לדורותיו.

כאז כן עכשיו, כל תחנה בגלות וההתמודדות שלה, כל תחנה והכוח שאנו מקבלים ממנה לנצח נצחים. כי התחנות הללו אינם תקלות ומחסומים של סוף הגלות, אלא דווקא שערים ועליות בדרך לגאולה. כעת לא תמיד אני מבין בשביל מה אני זקוק לתחנה הזאת, למה אי אפשר להתקדם ולהתעלות בלי הניסיון הזה, אבל יבא היום בו נראה איך דווקא הזמנים הקשים הם שבנו ורוממו אותנו, דווקא הם שיביאו אותנו אל היעד הנכסף.

אסיים בסיפור. מלמד בתלמוד תורה התמודד עם תלמידים שלא התנהגו כנדרש, כשהגדישו את הסאה הוא בישר להם שמחר יקבלו עונש חמור, הם יאלצו לקום מוקדם וללכת איתו למסע מפרך ומתיש של כמה שעות בהרים וגבעות, התלמידים רטנו והתבכינו על העונש החמור, אך נאלצו לקבל עליהם את העונש. המסע היה באמת מפרך ומתיש, ובכל רגע הם התחננו למלמד שלהם שיואיל לוותר על העונש הקשה, אך המלמד לא וויתר ורק לאחר שלוש שעות המסע הסתיים.

התלמידים למדו את הלקח והחלו להתנהג כנדרש, לאחר זמן מה בישר להם המלמד שהוא הכין עבורם הפתעה מיוחדת כהוקרה על התנהגותם הטובה, ומחר הוא ייצא איתם לטיול – מסלול ארוך של שש שעות במדבר יהודה, הם יאלצו לקום באמצע הלילה ולהתארגן לנסיעה, התלמידים שמחו והודו למלמד על המחווה. המסלול אמנם היה קשה ומפרך, אך הם התענגו על כל רגע של טיול ולא פסקו מלהודות למלמד שלהם.

כשהסתיים המסלול שאל אותם המלמד: הלא לפני זמן מה עשינו מסלול דומה ואף קצר יותר ולרגע לא פסקתם מלהתלונן ולבקש שהמסע יסתיים, ומה נשתנה היום שאתם כל כך נהנים מהמסלול? התלמידים היו המומים ובאמת לא מצאו הסבר להתנהגותם הסותרת, עד שהמלמד הסביר להם: בפעם הקודמת הכנתי אתכם ל"עונש", כך כל המבט שלכם היה כאל עונש, ומי נהנה מעונש?? אך היום הכנתי אתכם לטיול, וכך גם אתם הסתכלתם על המסע הזה.

ידידי היקר! תראה עד כמה הכל תלוי במבט, והדבר בידנו להסתכל על עמלה של תורה והמסירות בעבודת השם כאל טיול חוויתי נפלא ומתוק, אם רק נתייחס אל הקשיים כאל אתגר בריא ומועיל נתחיל ליהנות אפילו מהמצב הנוכחי.

הכנה לראש השנה

איך נשמר את קרבת ה' \ מהו ה"סימן" הכי חשוב \ עכשיו הזמן להתחזק בבטחון
לא להיות "פרייאר" ... \ סיפורו של אסיר טורקי
בקשות אישיות גם בראש השנה \ מציאת "כולל" בקרית ספר...

איך נשמר את קרבת ה'

חברים יקרים, שלום לכולם, ייתן השם יתברך שנוזכה כולנו לנצל כראוי את הזמן שנותר עד הימים הקדושים, ושננצל כראוי את הימים הקדושים, ושנוזכה כולנו להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים גמורים, עם בריאות ושפע וכל הישועות. עכשיו כולנו מרגישים קרבה מיוחדת אל הקדוש ברוך הוא, זה משהו שאי אפשר להסביר אותו לאותם אנשים שלצערנו עדיין רחוקים, אבל עכשיו זה הזמן להתפלל עליהם ועל כולנו שנוזכה לעשות תשובה שלמה, שנוזכה להרגיש את קרבת השם בכל השנה כולה. ועל זה בדיוק חשבתי לדבר היום בעזרת השם יתברך, הרי כולנו רוצים להמשיך להרגיש קרבת השם גם אחרי שיסתיימו החגים, אז מה באמת אפשר לעשות בכדי לשמר ולו באופן חלקי את הקרבה הגדולה הזאת?

אז כמו תמיד, אני לא אומר שום דבר מעצמי, הכל זה פחות או יותר דברים שראיתי בספרים הקדושים, ובספרי המלקטים, אם רשום לי מה המקור אז בלי נדר אשתדל לומר לכם. למעשה, יש הרבה עצות וחיזוקים, אבל נמנה כעת כמה מהם:

א. מומלץ מאוד לחזור לעצמנו שוב ושוב על הפסוק "אני לדודי ודודי לי", ככה נזכור שהקדוש ברוך הוא רוצה מאוד בקרבתנו, ולהזכיר לעצמנו שכמה שאני יותר מתנהג "לדודי" – מכבד את רצון השם, עושה הכל בשביל להתקרב אליו, ככה בדיוק – "דודי לי", כך בדיוק יהיה לי קשר

עם הקדוש ברוך הוא. אם אני אוהב מישהו באמת אז אני יעשה הכל בכדי למצוא חן בעיניו, ואם בבשר ודם כך על אחת כמה וכמה כשמדובר במלך מלכי המלכים אבינו מלכנו.

מהו ה"סימן" הכי חשוב

ב. כמו כן מומלץ להתחזק בימים אלה בקיום הציווי של "והלכת בדרכיו" – מה הוא רחום וחנון אף אתה וכו', כי מי שמתנהג ברחמים הוא כביכול "מחכה" את הקדוש ברוך הוא, והוא זוכה להתקרב אליו יותר ויותר. יוצא שמי שהולך בדרך של רחמנות מלבד מה שהוא יזכה בדין כי השם ינהג איתו מידה כנגד מידה, במידת הרחמים, מלבד זאת הוא גם יזכה להישאר קרוב אל הקדוש ברוך הוא גם אחרי שמחת תורה...

בימים האלה אנחנו צריכים למנה גדושה של סבלנות. כולנו מכירים את זה, ראש השנה מגיע בשעה טובה ומוצלחת, לאחר הכנה רבה, שהחיינו וקימנו... אך לפתע מגיעים הניסיונות: בדיוק במקום שלי בבית הכנסת התיישב אחד האורחים, בדיוק החזן הזה מאריך יותר מדאי, בדיוק עכשיו הילד הזה מחליט להפריע, בדיוק היום לא עושים בבית את מה שביקשתי...

ואני אומר לעצמי: ריבוננו של עולם, למה דווקא עכשיו?! למה דווקא אני סובל? למה אי אפשר לעבור את ראש השנה בלי כל ההפרעות האלו? אך התשובה האמיתית היא, שעבודת הסבלנות חשובה בשמים לפחות כמו תקיעת שופר! ומשמים מזכים אותנו בכאלה ניסיונות כדי

לטובה, ובזה יהיה נהפך באמת לטובה, ולכן נראה שיהיה אדם רגיל לומר בראש השנה אחרי תפילת שחרית: כל מה דעביד רחמנא לטב עביד וגם זו לטובה, ולכן מטעם זה תיקנו לאכול מאכלים טובים ומתוקים ולומר עליהם כן, כדי שאם חס וחלילה נגזר להיפוך יהיה נהפך על ידי אמירה זו לטובה". זאת אומרת שיש חשיבות רבה לדיבור שלנו, דיבורים של אמונה זה דיבורים שפועלים ישועות, וזה דיבורים שמשפיעים על הפנימיות שלנו, שנאמין שהכל מאת השם והכל אך ורק לטובה.

לא להיות "פרייאר"...

מלבד זאת, עכשיו כולם מרגישים תלויים רק בקדוש ברוך הוא, וכולם זוכרים יותר את האמונה ש"עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים", שכן בראש השנה יכתבון וביום צום כפור יחתמון מי יחיה וכו', אך החכמה היא לזכור כל השנה שכל מה שעובר עלינו הכל נגזר משמים, כך שמשתלם להרבות בתפילה, כי תפילה תמיד יכולה לעזור, וחוז' מזה, אין סיבה לכעוס על פלוני או אלמוני, כי אין מצב שהם יתנו לנו או יקחו מאתנו דבר שלא נגזר עלינו.

ובאמת חז"ל אומרים שאדם נידון בכל יום, זה לא משהו חד פעמי שיש רק עכשיו, כל הזמן מחליטים בשמים מה יהיה אתנו, אין אדם נוקף אצבעו למטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה.

ומה שיכול לחזק אותנו לזכור כל השנה שכל מה שעובר עלינו הכל רק משמים, זה התפילה, כי מי שמאמין באמת שהכל רק מלמעלה, ושתפילה יכולה לשנות את הגזירה, אז הוא "לא פרייאר", הוא לא מפסיק להתפלל, כי מדוע שיוותר...

תמיד אני חוזר על דברי מרן ה"חזון איש" זצ"ל: "המתפלל פועל יותר מהמשתדל", צריך להכניס את זה חזק לראש, אם אני טרוד באיזה עניין, זה סיבה לא להפסיק להתפלל! כמו שאתה מקדיש הרבה זמן על ההשתדלויות לפחות ככה תתפלל הרבה, כי הרי כמה זמן כח וכסף מבזבזים בשביל

שנוכל על ידם להתעלות מעלה - מעלה, וגם לזכות בדין, כי אם נזכה לנהוג עם אחרים ברחמים, ככה גם ינהגו איתנו, "כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים", "כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו".

היצר יודע את הסוד הזה, שאם נזכה להעביר על המידות נצא זכאים בדין, ומשום כן הוא מנסה להקשות עלינו לנהוג בסבלנות ובאורך רוח. אולם דווקא עקשנותו של היצר להפריע לנו כל כך, אמורה ללמד אותנו עד כמה חשוב כל כך לנהוג בסבלנות ובפרט בימי הדין.

וכבר כתב ה"משנה ברורה" (תפ"ג סק"ה) שיזהר מאוד שלא יכעוס בימים אלו, מלבד גודל האיסור, גם כדי שיהיה לסימן טוב.

וכך היו אומרים זקני ירושלים (מובא ב"באר הפרשה"): אם נהגו לאכול בראש השנה חלה ותפוח בדבש כדי לרמז שתהיה לנו שנה טובה ומתוקה, קל וחומר שאין לך סימן יותר טוב מלהיות "יהודי מתוק", כלומר, להסתובב ביום הזה בשמחה ובפנים צוהלות, וזה יהא לו לסימן להיות כן בכל ימות השנה.

עכשיו הזמן להתחזק בבטחון

[ג.] עצה נוספת, היא לקבל על עצמנו להתחזק ב"עבודת הבטחון", ללמוד יותר על עבודת הבטחון בהשם, וליישם את העצות שמביאים רבותינו, כי מי שיש לו בטחון בהשם הוא מרגיש שכל הזמן הוא נמצא ליד השם יתברך, וזו תחושה גדולה של קרבת השם, ושי"ש לי על מי לסמוך". ועכשיו זה הזמן להתחיל חיזוק מיוחד בזה, כי עכשיו זה זמן שכולם מרגישים יותר קרבת השם ובטחון בהשם, ובזכות שנתאמץ עכשיו לחזק את הבטחון בהשם נזכה להמשיך בעזרת השם בעבודת החיזוק הזאת במשך כל השנה כולה.

וכתב הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל (הג' חכמת שלמה סי' תקפג, מובא ב"באר החיים"): "בראש השנה יהיה משמח ואומר: כל מה שעושה הוא יתברך הוא

בטח שלא! אז תזכור שתפילה זה מעל הכל, זה הדבר שבאמת הכי עוזר.

והקדוש ברוך הוא אוהב לשמוע את הקול שלך, ודווקא לכן הוא מונע ממך כל מיני דברים עד ש... תתפלל! כי הוא רוצה לשמוע את קולך, והוא רוצה לזכות אותך להתקרב אליו עוד יותר על ידי התפילות.

סיפורו של אסיר טורקי

לפעמים מרבים בתפילה ולא רואים את הישועה, אבל צריך להאמין שאף תפילה לא הולכת לחינם. וכמו שממשיל המגיד מדובנא זצ"ל לשני אנשים שנכנסו אל החייט להזמין בגדים עבור הבנים שלהם, האחד דקדק מאוד שהבגד יהיה תואם למידת הבן שלו, אך חברו לא עשה הרבה "חשבונות" ולקח כמה בגדים שמצאו חן בעיניו, בלי הרבה בדיקת התאמה, שאל הראשון את השני: מדוע אתה לא מוודא שהבגד תואם למידת הבן שלך? אתה לא חושש שבסוף הבגד לא יהיה בשימוש? ענה לו השני: אתה יש לך רק בן אחד, ולכן טבעי הדבר שאתה בודק ומוודא שהבגד יתאים למידת בנך, אבל אני יש לי הרבה בנים ואפילו כמה נכדים גדולים, אם הבגד לא יתאים לאחד הוא בוודאי יתאים לשני או לשלישי... אל תדאג, אצלי אף בגד לא יהיה מיותר...

אומר המגיד מדובנא בפרשת וירא: זה מה שכתוב שהקדוש ברוך הוא גילה לאברהם אבינו עליו השלום את תוכניתו להפוך את סדום, וזאת בכדי שתהיה לאברהם אבינו הזדמנות להתפלל עליהם, וכתוב שהשם אמר "המכסה אני מאברהם, ואברהם היו יהיה לגוי גדול", שלכאורה מה הקשר בין הדברים? וכי זה שאברהם יהיה לגוי גדול – אומה גדולה, זה סיבה לגלות לו על הפיכת סדום? אלא שאמר הקדוש ברוך הוא: אני אגרום לאברהם להתפלל, וגם אם בסוף התפילות לא יעזרו, הם לא ילכו לאיבוד, כי עתידים להיות לו הרבה צאצאים, אומה גדולה

איזה השתדלות שאולי – אולי תעשה "משהו", והרי ברור שהתפילה יכולה לעשות הרבה יותר, אז כל שכן שכדאי ומומלץ מאוד לא לוותר! להתפלל ולהתפלל ולהתפלל, אין לך כח להתפלל? אז תבקש מהשם כח! כמו שאומרים בתחילת התפילה "השם שפתי תפתח", מבקשים כח. חוץ מזה, גם אם עכשיו קשה לך להמשיך, אז תחזור להתפלל שוב בעוד שעה – שעתיים, לא להרפות מהתפילה עד שתראה את הישועה, כי נכון שאנחנו לא מבינים חשבונות שמים, אנחנו אומרים "מי אמר שזה באמת טוב בשבילי..." ולכן לא מרבים בתפילה, זה פשוט טפשות! בן אדם רץ יומם ולילה ועושה השתדלויות בלי סוף, אבל להתפלל הוא פשוט "מפחד", כי אולי מה שהוא מבקש זה באמת לא טוב עבורו... ומלבד זאת, תמיד אפשר להוסיף בתפילה: "אני מבקש זאת רק על דעת שזה באמת יהיה טוב עבורי".

צריך לזכור שגם אם יש לנו אפשרות לעשות השתדלות, סוף סוף אם נקדים להשתדלות הזאת תפילה נזכה לברכה וסייעתא דשמיא, צריך גם לזכור שבלי תפילה שום דבר לא בטוח! גם ההשתדלות שנראית הכי "מוצלחת" יכולה פתאום להיות לא יעילה, ככה שתמיד משתלם להתאמץ בתפילה.

מי שמבקש מאחרים עזרה, גם אם הוא יקבל את העזרה הזאת, סוף סוף הוא משועבד לאחרים, מסכן, וגם אין בזה ברכה גדולה כמו בדבר שמקבלים ישירות מהשם.

אתה צריך עזרה באיזה עניין? תאר לך שאומרים לך שיש איזה ארגון שנותן עזרה לכל דורש, מדובר בעזרה גדולה ששווה הרבה כסף, וכל אחד שמבקש עזרה קרוב לוודאי שהוא יקבל את מבוקשו, אבל בכדי לקבל עזרה צריך להתקשר לארגון הזה ולפרט את הבקשה, ומומלץ להתקשר כמה שיותר פעמים עד שהם יטפלו בבקשתך, האם תאמר "אין לי כח להתקשר"?

מתחבאת מנהרה, אני וחברי התייאשנו מלמצוא דרכה את היציאה מהכלא, אבל אולי לך בכל אופן המנהרה תעזור."

חודש אחר כך אבו דחלילו נדהם לפגוש את חברו מהכלא, הוא פשוט הופתע לגלות שחברו הצליח כנראה לצאת דרך אותה מנהרה, אולם חברו הסביר איך בדיוק המנהרה עזרה לו לצאת מהכלא, וכך זה התרחש:

בוקר אחד נדהמו הסוהרים לגלות שבאחד מתאי הכלא מציץ מעט חול מתחת לשטיח שמתחת אחת המיטות, "החוש הבלשי" שלהם "עבד טוב" והם התעוררו להרים את השטיח, וכך למול עיניהם הנדהמות נחשפה מנהרה, הסוהרים שמו לב שבתוך המנהרה הוטמנה כפי הנראה פצצה, והם הזדרזו להזעיק את המשטרה, המשטרה פינתה את כל האסירים לחצר הכלא, כל הכלא רחש רעש ובהלה, חבלן משטרה שבדק את המטען גילה שמדובר בלא יותר מקופסת נעלים שחיברו לה כמה חוטי חשמל ושעון מעורר... בקיצור: "מטען דמה", כולם נשמו לרווחה, הרוחות נרגעו...

מה שאף אחד לא ידע, זה שחברו של אבו דחלילו תיכנן היטב את כל הבלאגן הזה ובזכותו הוא הספיק להתגנב למשאית שנכנסה עם אספקה, וכך לברוח אל החופש...

מה לומדים מהסיפור הזה? חשבת בעזרת השם על שלושה "מוסרי השכל": האחד, עשית מעשה מסוים? גם אם אתה לא רואה תוצאות מיידיות, עוד יבוא יום ותגלה את התוצאות, ולענייננו, לכל תפילה יש תוצאה טובה...

דבר שני, לא חייב להיות קשר ישיר בין ההשתדלות לתוצאה, אתה מחוייב לעשות השתדלות [כל אחד לפי דרגתו, ולא נאריך בזה עכשיו], ובזכות שאתה תעשה את שלך הקדוש ברוך הוא יתן לך את מה שטוב עבורך.

דבר שלישי, לפעמים צריכים להפעיל "קומבינות" נגד היצר הרע, שידמיין שהוא

תצא מאברהם, והם בוודאי יצטרכו את התפילות האלה...

כל תפילה פועלת, כל תפילה מזכה אותנו ביותר טובה, לפעמים זה בא לידי ביטוי באופן מידי, לפעמים יראו את זה אצל הילדים, אבל אף פעם זה לא הולך לאיבוד.

לפעמים יהודי יכול להתפלל, ונראה לו שבסוף התפילה שלו לא פעלה מאומה, אך באמת רק השם יתברך יודע מה הכי טוב עבור כל אחד, ויתכן שדווקא בזכות שאותו יהודי הרבה בתפילה אז הוא זכה שהקדוש ברוך הוא ריחם עליו ולא נתן לו את הדבר אשר באמת לא טוב עבורו.

קראתי בעלון "שלום לעם" סיפור נפלא שגם כן מחדד את מה שאמרנו. בכלא בטורקיה היו כלואים חבורת פושעים, ביום מן הימים החליטו כמה מהם לנסות לחפור מנהרה ולצאת דרכה מהכלא, הם ערכו חישוב והגיעו למסקנה שאם הם יחפרו בתא שלהם באורך כשש מטר הם ימצאו את עצמם מחוץ לכותלי הכלא, הם הצליחו להבריח סכינים מהמטבח ולחפור איתם מנהרה, לאט לאט, כל יום הם חפרו קצת והשליכו את החול לפח, אולם למרבה אכזבתם מסיבה כלשהי הם טעו בחישובים שלהם ועל אף שהם חפרו הרבה יותר משש מטר התבלבלו בכיוונים ולא חפרו בכיוון הנכון, ועל אף כל המאמצים לא מצאו את עצמם מחוץ לכלא... כך נשארה המנהרה יתומה כשהיא מכוסה בשטיח ומעליו מיטה.

יום רודף יום, הגיע יום השחרור של מוחמד אבו דחלילו, מי שיזם בשעתו את חפירת המנהרה, הלה היה מאושר מאוד לקראת שחרורו מהכלא, והוא חיפש למי להעביר את הסוד הגדול שנשמר עד כה, הוא נזכר באחד האסירים שהיה עוזר לו לגנוב אוכל מהמטבח והחליט להכיר לו טובה ולגלות לו את סודו: "תשמע ידידי היקר, אני עכשיו מגלה לך סוד גדול, מתחת למטה שלי

השטיבלך המרכזי של העיר, כך שהוא יכול כל הזמן לעקוב על לוח המודעות. למעשה, המצב לא היה פשוט, במשך כחודשיים של חיפושים לא מצאנו אפילו כולל אחד שיכל לקבל אותי! התחתנתי בשעה טובה בראש חודש ניסן, התחלתי לגור בקרית ספר ולהיות יותר בעניינים מקרוב... כשכולם חיפשו את החמץ או את האפיקומן, אני הייתי עסוק בלחפש כולל... חודש ניסן עמד להסתיים ובנתיים לא מצאתי רק כולל בירושלים שנאות לקבל אותי, ממש לא ששתי על ה"מציאה", ובקיצור המשכתי להתפלל שאזכה ב"מציאה" טובה יותר.

ערב ראש חודש אייר מגיע, ועדיין לא מצאתי כולל בקרית ספר, קמתי ביום האחרון של ה"בין הזמנים" קצת מאוחר, ובאותו הזמן לא היו מניינים ליד הבית בשעה כזאת, כך שהיו לפני שתי אפשרויות, או להתפלל ליד הבית במניין שכבר התחילו בו את התפילה, ולעשות כמה "דילוגים" בפסוקי דזמרה, או ללכת רבע שעה אל השטיבלך המרכזי ושם להיכנס למניין מסודר, אותו יום היה חם וההתלבטות לא הייתה קלה, אבל בסוף בחסדי שמים התגברתי על העצלות והלכתי לשטיבלך.

כשהגעתי לשטיבלך חיכתה לי הפתעה בלוח המודעות... ממש כשעה לפני כן תלו שם מודעה בנוסח: ישנה אפשרות לקבלת שני אברכים לכולל סוגיות עד ההלכה, בדיוק הסגנון שחיפשתי מלכתחילה, עד שמחוסר ברירה הסכמתי כבר להתפשר ולהיכנס גם לכולל בסגנון אחר. והנה, בזכות כבוד התפילה, מצאתי את הכולל בו זכיתי ללמוד כשש שנים, עד שעברנו דירה. ללמדנו, שמלכוד את התפילה רק מרוויחים. יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוזכה יחד כל בית ישראל להתקרב ביתר שאת ובית עוז לקדוש ברוך הוא, ונוזכה לכתובה וחתומה טובה, ימלא השם כל משאלות לבנו לטובה ולברכה, יחד כל בית ישראל, ונוזכה כבר היום לגאולה השלמה ברחמים, אמן.

"ניצח' אותנו ו"תפס" את הפצצה... ובנתיים לברוח לו מהצד השני...

בקשות אישיות גם בראש השנה

יש כאלה שאומרים: "אני מקפיד על דברי הזוהר הקדוש שלא לבקש בקשות אישיות בראש השנה", אבל גדולי ישראל אומרים שבדורנו מי שלא מבקש בקשות אישיות בראש השנה זה סימן שהוא לא מספיק מאמין שהיום מחליטים בשמים מה יהיה איתו בכל השנה, כי מי שמאמין בזה לא יכול להתאפק מלבקש ולהתחנן, אנחנו לא בדרגה שאכפת לנו רק מכבוד השם יתברך, אז לפחות שנחזק את האמונה והקשר שלנו עם השם על ידי ריבוי בתפילה על כל הנושאים שמטרידים אותנו. וכבר אמר הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל שדברי הזוהר הקדוש לא נאמרו על זמנינו שחוסר הפרנסה מפריע לאדם לעבוד את בוראו בישוב הדעת, ולכן חובה להתפלל בראש השנה על הפרנסה (ליקוטים לר"ה כ"ד).

מציאת "כולל" בקרית ספר...

ד. [דבר נוסף שבתקופה הזאת כולם מתחזקים בו, וזו הזדמנות לשמר את החיזוק לכל השנה, הוא כבוד התפילה. בימים האלה כולם מתייחסים ברצינות רבה יותר למעמד התפילה, ומתאמצים לכוון יותר בכל מילה ומילה, וזו ההזדמנות להחליט שמעכשיו אנחנו בלי נדר מתחזקים יותר בכל השנה בכבוד התפילה.

דברנו על זה כבר כמה פעמים, יהודי שמתייחס ברצינות לתפילה – גם הקדוש ברוך הוא מתייחס יותר ברצינות לתפילה שלו...

אני נזכר עכשיו בסיפור מדהים שקרה איתי ולימד אותי שרק מרוויחים מזה שמכבדים את התפילה. אחרי האירוסין שלי ביקשתי ממור חמי שליט"א שיחפש לי כולל בקרית ספר, באותה תקופה היה קשה למצוא מקום פנוי בכולל בקרית ספר, אז הוא אמר לי: בעזרת השם, אני אעשה מאמץ בחיפושים, אשאל אנשים וגם אעקוב אחרי המודעות, הוא גר מול

מי משתחוה לבובה מפלסטיק?

בובה מפלסטיק

חברים יקרים! שנה טובה ומתוקה לכולם, יהי רצון שתחל שנה וברכותיה, ברוחניות ובגשמיות, עד שנזכה כבר לגאולה וישועה, בכל מכל כל.

לאחרונה שמעתי דרך הטלפון שיחת חיזוק מיוחדת, אך לא הצלחתי להבין מיהו מוסר השיחה, בכל אופן, בין דבריו הנפלאים סיפר מוסר השיחה כך: יום אחד הגיעה גברת אחת להתייעץ עם אשתי, אשתי יצאה מהחדר, וכשחזרה אליו היא גילתה את הגברת מחזיקה בובה קטנה אותה הוציאה מהתיק שלה, והבובה הזאת שימשה עבורה כפסל רח"ל, והיא מדברת אל הפסל, ואף משתחוה אליו... ממש הזדעזענו מהמחזה, לא צריך לטוס עד להודו בכדי לראות אנשים משוגעים...

המשיך הרב ואמר: ידידי היקרים! כולנו חולים בשיגעון של אותה גברת! נכון, אין לנו פסל שכזה, אבל האם איננו נכנעים ומשתחווים ליצר ותכתיביו?! האם איננו משועבדים לתסמונת ה"מה יגידו אחרים"?! האם אין לנו תפיסות חלומות ושאיפות שאינם אלא הבל וריק!?

זה הזמן! חודש תשרי - המלכת השם יתברך, להמליך את השם על עצמנו, עד שניכנע רק לרצונו יתברך. ובזכות זה יתעוררו כולם להמליך את ה' ולהיכנע אליו, מה שיקרב אותנו ליום הגדול - "ביום ההוא יהיה השם אחד ושמו אחד".

שלא עשני עבד

מו"ר מרן המשגיח רבי שלמה וולבה זללה"ה מביא בספרו "עלי שור" מבט רוחני מיוחד על חיינו המתעורר בעקבות "ברכות השחר", וכך הוא כותב על ברכת "שלא עשני עבד" (ח"ב עמ' שנא): "שלא עשני עבד: נולדתי בן חורין - האם אני גם היום בן חורין ממש, או - משועבד לתאוות, מחקה אחרים, עושה דברים כדי למצוא חן בעיני אחרים, מתבייש לעמוד על שלי או לקיים הלכה שלא ילעגו לי? אם אין בי כל זה, אוכל לברך גם ברכה זו בשמחה".

כמה צריכים אנו להיזהר שלא להיות עבד של עבדים, ושלא נשתחוה ל"בובה מפלסטיק"... וכפי שמביא כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א על הפסוק (תהלים פא,ג) "לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר" - אם אתה רוצה שלא לחוש שהשי"ת זר אצלך חלילה, אזי לא תשתחוה לאל נכר - אל תהיה משועבד לדברים לא טובים שהם בבחינת אל נכר (ד"ק מו' ניסן תשע"ו).

ויהי אחרי הבחירות

כולנו רוצים להתבטל לרצון השם, ולעשות רצונו כרצונו, אך היצר מתעתע בנו ומציג לנו את הטוב כרע ואת הרע כטוב. וכמו שמספרים על יהודי אחד שעלה לשמים אחרי המאה ועשרים, הוא הוזמן לבית הדין של מעלה ושם אמרו לו: ניתנת לך האפשרות לבחור בין גן עדן לגיהנום, להיכן שתבחר ללכת תלך... מיודענו אמר שאינו יודע במה לבחור, הוא מעדיף לראות קודם כל את הגן עדן והגיהנום ולאחר מכן הוא יבחר. אין

מציג לנו את שיפלות הגשמיות כ"גן עדן עלי אדמות", ואילו את חיי התורה כסבל ומכאוב, וכך הוא רוצה שנתפתה לבחור ברע, אך האמת היא ההיפך הגמור, רק חיי תורה בקדושה הם הגן עדן האמיתי של העולם הזה ושל העולם הבא, ואילו תענוגות העולם הזה תחילתם מתוק וסופם מר מאוד.

לרגע לא נאמין לתעתועי היצר, ואף נזכור תמיד את דברי מרן ה"בעל שם טוב" זצ"ל שאומר שהיצר הרע כשהוא מפתה את האדם לעשות עבירה, הוא לא מחפש את העבירה עצמה, אלא דווקא את הייאוש שיגיע בעקבות העבירה, כי כשיהודי נכשל הוא בדרך כלל אומר לעצמו: "כנראה שאין לי את הכח להשמר מהחטא, כנראה שהשם לא מרוצה ממני", וכך מתוך ייאוש ותסכול הוא נמשך עוד ועוד אחר היצר... לכן החכמה היא לא להתייאש באף מצב, ולהאמין שהשם יתברך אוהב אותנו תמיד ואם רק נרצה להתקרב אליו הוא יקבל אותנו בזרועות פתוחות.

ייתן השם יתברך שנוכה לעובדו בלבב שלם, ואף לקרב רבים לעבודתו בשמחה ובאהבה, עד שכולם ימליכו את השם, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונו בלבב שלם, וכיום ההוא יהיה השם אחד ושמו אחד.

בעיות, בקשתו התקבלה. הוא נכנס לגן עדן ומצא את כולם מתנדנדים עם הסטנדרים ולומדים גמרא, זה היה נראה לו משעמם והוא הלך לבקר בגיהנום, שם הוא פגש את חבריו מהשכונה עסוקים באמצע לנפנף מנגל, עם סטיק קצבים וארטישוק לבבות ושאר פינוקים... הגיהנום הרבה יותר מצא חן בעיניו...

הוא חזר לבית הדין והודיע שברצונו לבחור בגיהנום, אמרו לו הדיינים: אין שום בעיה, רק תחתום כאן על הטופס שזו הבחירה שלך, כי אין אפשרות להתחרט... הוא חתם על הבחירה וקיבל תיקייה אישית, כעת הורו לו להיכנס למעלית ולעלות לקומה שבע, כשנפתחה המעלית בקומה שבע קידם את פניו עשן סמיך וחום נוראי, ממש גיהנום אמיתי, ושני מלאכי חבלה הכניסו אותו פנימה והורו לו לאסוף ערימות של אפר רותח...

מיודענו ניסה למחות וצעק: מה זה?! זה לא מה שראיתי כשביקרתי כאן לפני כן... והמלאכים השיבו לעומתו: כל מה שראית זה היה "לפני הבחירות", אחרי הבחירות זה משהו אחר לגמרי...

אנחנו צוחקים וצוחקים, אך מה לעשות שככה בדיוק מתנהג איתנו היצר הרע, הוא

זכות זיכוי הרבים לטובת נשמת האדמו"ר מנדבורנה הרה"ק רבי יעקב ישכר בער

בן הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוקללה"ה זי"ע נלב"ע ז' אדר תשע"ב

לזכות התורם לברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיו

וידע כל פעול

"כל פעול" - כל פעולה

השם הוא המלך גם כעת

כשמרן האדמו"ר מוויזניץ שליט"א הגיע לניחום אבלים בבית משפחת הרה"ח ר' אלעזר גפנר ע"ה, שעלה במעלות קדושים באסון במירון, ובדבריו סיפר שלאחר השואה היה הגה"צ רבי מיכאל בער וויסמאנדל זצ"ל שרוי בצער רב על מה שעבר ושלא עלה בידו להציל מבעוד מועד את יהדות הגולה, בצר לו נכנס אל הרה"ק הריי"ץ מלובאוויטש זצ"ל, וגולל את כל אשר על ליבו, אמר לו הריי"ץ: ומי עשה כל זאת? הרי הכל הוא מאת השי"ת, בשירת הים אנו אומרים "השם ימלוך לעולם ועד" שתי פעמים, וגם את התרגום "ה' מלכותיה קאים לעלם ולעולמי עלמיא", ולכאורה התרגום שבדרך כלל מפרש את הפסוק הרי כאן אינו מתרגם כראוי, כי "ימלוך" היינו בעתיד, ואילו "קאים" היינו בהווה, המשיך הריי"ץ ואמר: אתה יודע מדוע התרגום שינה וכתב בלשון הווה? זאת על מנת להדגיש לנו שאף שבאופן נגלה אנחנו מאמינים שבעתיד יהא בחינת "השם ימלוך", אבל בהסתר, במסגרת "התרגום" אנו יודעים שגם בהווה השי"ת הוא המלך לעולם ועד! [וכל דבר נעשה בהשגחתו המופלאה], ועל כן אמר התרגום "קאים" בלשון הווה, ולכן אנו כופלים בתפילה את הפסוק שתי פעמים, ואומרים גם את לשון התרגום, להחדיר הדבר אצל כל בני ישראל המתפללים להשי"ת, שידעו ויבינו שהשי"ת תמיד כאן, אפילו שאין אנו רואים לעת עתה את התגלות מלכותו בעולם לעין כל, כי לא את הכל צריך להבין, ובהסתר השי"ת מנהיג עולמו בהשגחה פרטית ("נועם שיח" - ויזניץ).

מי מאתנו לא רוצה התחדשות באמונה ובטחון, הרי כולנו רוצים לחוש קרובים יותר לקב"ה, כולנו רוצים שהשיקול היחיד שיעמוד מול עינינו הוא: מה כעת השם יתברך רוצה ממני. וכפי שאנו מתפללים על זה "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", ראיתי מביאים (בספר "שיחות התחזקות") רמז נפלא: "כל פעול" פירושו - כל פעולה, אנו מבקשים שנאמין שכל פעולה רק השם יתברך פעל אותה, ואף אחד אחר לא נתן לי ולא לקח ממני, הכל זה רק השם יתברך.

בעקבות זאת עלה לי הרגש מיוחד בהקשר לפרשת כי תבא. בכל שנה היה כואב לי מדוע התורה מאריכה ומפרטת כל כך את כל סוגי הקללות שיכולות לחול על ראש הרשע רח"ל, למה צריך לפרט בדברים כל כך מפחידים? מדוע התורה לא כתבה בקצרה שכל הקללות שבעולם יכולות לחול עליו וזהו? אך השנה בעקבות הפירוש של "כל פעול", הבנתי שהתורה רוצה ללמד אותנו שאם אדם סובל איזה סבל מכל סוג שהוא, ורובצת עליו איזו קללה מכל סוג שהיא, שלרגע הוא לא יעסוק בהטלת האשמה על אחרים, כי באמת לא הרשלנות של פלוני ולא השנאה של אלמוני ולא הטיפשות של מישהו אחר הם שהביאו עליו את הסבל הזה, אלא, הכל, בכל, מכל, כל, זה רק מהשם יתברך! אז יבא אחד ויאמר: לא, יש יוצא מן הכלל, דבר מסוים נעשה על ידי אחרים, באה התורה ואומרת לו: טעית! הכל כתוב בפרשת כי תבא, הכל זה רק השם יתברך.

הוא חי בהכרה מלאה שהוא עבד ומבטל את עצמו כליל כלפי קונו, מחכה יומם ולילה לשרת את אדונו, ואין לו שום נגיעה אחרת בעולם זולתי עבודת השם יתברך, וכל תפילתו ותחינתו היא להיות עבד נאמן לבורא. ואשר על כן, יזיל האדם דמעות על כבוד השם ועל כבוד התורה כשם שבכה על ילדיו, ומעל לכל יעסוק האדם בתורה הקדושה שבה יש את הסגולה הנכונה להורות לאדם את הדרך בה ילך ואת המעשה אשר יעשה כדי להיות עבד נאמן לקב"ה".

לאחר שראיתי את דברי ה"שפת אמת", שאלתי את עצמי: מניין ידע ה"שפת אמת" שעם ישראל אכן בחרו מרצונם האישי להיות "עבדי השם", ולא הסתפקו בתואר "בנים למקום"? וחשבת בי בס"ד לומר בדרך אפשר שהרי כשעם ישראל נשאלו האם יקבלו את התורה השיבו "נעשה ונשמע", דבר זה של הקדמת קבלת הציווי עוד לפני שבכלל שמעו מהו, זהו רק דרך של עבד שאין לו בכלל רצון עצמי, ובזה שאמרו "נעשה ונשמע" הכריזו שברצונם לקבל על עצמם להיות עבדיו יתברך.

ולפי זה נוכל אף להבין מדוע נצרכו לכפיית הר כגיגית, שכידוע כולם שואלים: הרי עם ישראל קיבלו על עצמם את התורה מרצונם, ומדוע היה צורך לכפות עליהם הר כגיגית ולכפות עליהם את התורה? אלא העניין הוא שמכיוון שקיבלו עליהם ישראל להיות עבדי השם יש צורך לכפות עליהם כדרך שכופים עבד ומכניעים אותו. ומשל לבחור שבא מעצמו להתגייס לצבא במקום שאין חובה להתגייס, מיד כופים עליו את חוקי הצבא הנוקשים, יבא הבחור וישאל: הלא אני מעצמי באתי להתגייס ומדוע יש צורך לכפות עלי חוקים, ובכלל,

בעקבות דברי הרה"ק הריי"ץ זצ"ל שמתתי לב לדבר מעניין, שבעוד שבנוסח אשכנז וספרד אומרים בתפילה בימים הנוראים "ויאמר כל אשר נשמה באפו השם אלקי ישראל מלך" – "מלך" בסגול"ל בלשון הווה, הרי שבנוסח עדות המזרח אומרים בקמ"ץ בלשון עבר. ומה "באמת"? האמת היא שכבר היום השם הוא המלך, אלא שרק לעתיד לבא יראו כולם בצורה מוחשית את מלכותו, ואז הם יודו ש... השם הוא המלך, ולא רק זה אלא גם בעבר הוא היה המלך, והכל היה אך ורק בהשגחתו הפרטית על כל צעד ושאל...

הכבוד הגדול: "עבד השם"

עם ישראל השתוקקו כל כך להתבטל לקב"ה, כדרכו של "עבד נאמן" שאין לו רצונות משלו והוא בטל לגמרי לרצון אדונו, עד שהם מעצמם בחרו להיות עבדי השם. והרה"ק ה"שפת אמת" זצ"ל מביא בזה חידוש נפלא (ר"ה תרמ"ו) שאף שעם ישראל נקראו בנים של השם, הם מעצמם בוחרים להיות עבדי השם ומחבבים עול מלכותו עליהם. ולכן נאמר בנביא (ישעיה מט, ג) "עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר", הקב"ה מתפאר בנו שאנו עבדיו.

ובאמת אין כבוד יותר גדול מלהיות עבד של הקב"ה, כמו שתמיד היה מזכיר מו"ר הגה"צ רבי נסים מויאל זצ"ל שבתפילה בשבת אנו אומרים "ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו", ללמדך שזהו התואר כבוד הגדול ביותר להיות "עבד נאמן לבורא יתברך". הגר"נ מויאל זצ"ל הרחיב במעלת "עבד השם" וכך הוא אומר ("מנחת עני" ח"ו עמ' 224): "כלי הנשק היחיד שעומד לרשות הצדיקים במלחמת היצר הוא המטרה הנכספת להיות "עבד של בורא עולם" ומהותו של העבד שאין לו שום רצון פרטי משלו, כי

עצם הכניעה והביטול לרצון השם מביאים על הטמא רוח חדשה של טהרה.

וכן עם ישראל בימים אלו, מקבלים עול מלכותו יתברך בראש השנה ועשרת ימי תשובה, ולאחריהם בחג הסוכות מגלים את עוצמת ההתבטלות אל רצון השם כשמחבבים כל כך את מצות ארבעת המינים ומשקיעים על המצוה יגיעות מרובות והוצאות גדולות, והכל בלי שמבינים באמת מדוע כל כך חשוב לבורא עולם שנגענע דווקא את ארבעת המינים הללו, ודווקא כשהאתרוג לא חסר כלל והוא בתכלית השלימות. וכמה שיש רמזים נפלאים הידועים לנו מחז"ל ורבותינו, סוף סוף עדיין מדובר בפלא גדול, שרק מכח הביטול אל רצון השם אנו משקיעים כל כך הרבה במצוה זו.

מדוע שלא אוכל להתחרט ולצאת מכאן מתי שאחפוץ? הסבירו לו מפקדיו שבכדי להתנהל בצורה נכונה מוכרח שיהיה בצבא משמעת קפדנית, וכל עוד שאדם נמצא מחוץ לצבא הוא יכול לבחור שלא להיכנס למסגרת הזאת, אבל לאחר שבחרת בדרך הזאת, חייבים לכפות עליך את החוקים הנוקשים הללו. כך אף שעם ישראל יכלו לבחור שלא להיות עבדי השם אלא רק בניו, הרי שכאשר מתוך אהבתם אל השם הם בחרו להיות אף עבדיו, שוב מוכרחים לכפות עליהם את חוקי התורה, באופן שלא תהיה אפשרות לקום מחר ולהתחרט.

והנה הביטול לחוקי השם הוא שמביא עלינו טהרה גדולה, כפי שרואים במצות פרה אדומה שהיא חוקה, וכשנכנעים לחוק הזה ומזים אפר פרה אדומה בלי שמבינים מה זה עושה, אזי

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

רחל בת אדוניהו ז"ל

רבי יוסף בן חנינה דויאב ז"ל

האשה הכשרה מרת פייגא רבקה בת יום טוב ליפא
נלב"ע י"ג אלול תשס"א לא השאירה אחריה זרע של קיימא

לע"נ הר"ר יחזקאל בן יום טוב ליפא ז"ל

נלב"ע כ"א אלול תשנ"ה

לע"נ הר"ר שרגא יהודה בן חיים יעקב ז"ל

נלב"ע כ"א אלול תשנ"ה

הגיליון מוקדש לרפואתם השלמה של:

רחל צפורה פייגא בת ציונה צירל דבורה

אליהו בן רחל

עצות לזכות בדין

ב] כל פעם אנו חוזרים על עצת העצות" – לדון את הזולת תמיד לכף זכות. וכפי שאומר מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל (שמירת הלשון שער התבונה פ"ד): "ביום הדין הגדול בעת התחייה צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיי עולם, ואילו רשעים גמורים והיינו שיש להם רוב עוונות נכתבין ונחתמים לאלתר לגיהנם רח"ל, והנה גם אם יש לאדם זכויות רבות כחול, מכל מקום אם הקב"ה יתנהג עמו במדת הדין הגמורה לא ישארו בידו כי אם מעט מעט, כי כמה מצוות לא עשה אותם בשלמות כל פרטיהן, וגם מה שהשלים עם פרטיהן כמה מהם לא השלים באהבה וביראה ובשמחה כמו שצריך, ואם הקב"ה ידקדק איתו חס ושלום ימצאו רוב מצוותיו בעלי מומין, והמצוות שישארו יהיו מיעוטא דמיעוטא נגד העוונות שיש לו, ויקרא על האדם זה שם רשע לעולם רח"ל, אבל אם הקב"ה ינהג עמו במדת הרחמים, ויחפש עליו זכות בכל עניניו ישארו זכויותיו על מכוונן, ואף מהעוונות שלו הוא ימעט כי בודאי ימצאו כמה וכמה מהעוונות שיש לחפות עליו שעשה בשגגה או בסבה אחרת, כללו של דבר אם ירצה הקב"ה לחפש זכות על האדם לא יבצר ממנו, וממילא אם יתמעטו מקצת עונותיו תכריע כף הזכות ויקרא עליו שם צדיק לעולם". ובמה כל זה תלוי? ממשיך החפץ חיים: "כל זה תלוי לפי ההנהגה שהנהיג את עצמו בימי חייו עם הבריות. אם דרכו היתה לדון אותם לכף זכות, דנין אותו גם כן לזכות כדאיתא שבת קכ"ז. ואם דרכו היתה ללמד חובה על הבריות ולדבר עליהם רע, גם מלאכי השרת מדברים עליו רע למעלה, כדאיתא במדרש במשל. על כן צריך שידע האדם בנפשו בעודו בחיים, כי בעת שהוא דן את חברו בין לטב בין למוטב אז

חברים יקרים, עומדים אנו סמוך לימי הדין, שעון החול הולך ואוזל, וכולם מחפשים פרקליטים, אמנה כאן בקצרה כמה עצות שהובאו על ידי רבותינו.

א] ראשית כל להודות ולומר "חטאתי", כי "מודה ועוזב ירחם (משלי כח, יג). וזה דבר כל כך פשוט אך כל כך קשה, כמה פשוט לומר "חטאתי", אך כמה קשה להודות על האמת... אנחנו עושים הכל, רק לא להודות ולומר "טעיתי" "חטאתי".

שמעתי ממרן הגר"ע יוסף זצ"ל שאמר בדרך צחות מדוע "תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום"? כי "בודאי עשה תשובה" – הוא כבר הספיק לכתוב "תשובה שלמה" עם פלפול ארוך ליישב מדוע היה מותר לעשות את מה שעשה... וכמה הדבר אמיתי וכואב, שקשה לנו להודות על האמת, ותמיד נחפש "תרוצים" מדוע יכולנו לעשות את מה שעשינו.

והאלישיך הק' זצ"ל מבאר מדוע "הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם" (אבות פ"ד מכ"א), שכן הקנאה היא הגורמת לאדם להיכשל בכל העבירות שבין אדם לחברו והתאוה היא המביאה את האדם לכל העבירות שבין אדם למקום, מה יעשה אדם שחטא? לכאורה יאמר: "אבא שבשמים, חטאתי, נפלתי, סליחה, מעכשיו לא אנהג כך", אך בפועל ה"כבוד" הוא שמונע מאתנו לעשות את הדבר הכל כך פשוט הזה, אילולא הכבוד היינו כבר עושים תשובה, אז שווה לוותר על הכבוד, להיכנע לבורא עולם, לפתוח דף חדש, וכך לא לצאת מן העולם.

וראיתי רעיון נפלא מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א שמי שרוצה "סימן טוב" ליום הדין יהיה בעצמו מתוק, ויאיר פנים לכולם בסבלנות, כי אם התפוח בדבש מהווים סימן לשנה טובה ומתוקה, כל שכן אם האדם בעצמו ינהג במתיקות.

[ד] פעמים רבות נכשל האדם בחטאים בפרהסיא, ואז חייב הוא לתקן את החילול השם הנורא שנגרם מחמת חטאו, וכן את ה"קרירות" שגרם לאחרים וההשפעה לרעה. ולמשל אחד שמדבר באמצע הלימוד או התפילה, הוא גם מכשיל אחרים בחטאים, ומלבד זאת, הוא גורם לכולם חולשה ביראה מהחטא, ובכדי לזכות בדין עליו לתקן את השפעת הסביבה, ולא די בכך שמהיום לא יעשה כגון אלו, אלא עליו להיות מ"מזכי הרבים", להשפיע חיזוק ויראת שמים על הסביבה. ולתמוך ולעודד את יראי השם המושפלים.

וכך כתב רבינו יונה ז"ל (שע"ת ש"א): "ועוד יש עון, והוא עון חילול השם, שהתשובה ויסורין תולין ומיתה ממרקת, כמו שנאמר (ישעיה כב, יד) אם יכופר העון הזה לכם עד תמתון (יומא פו.). והנה כאשר האדם משתדל לתמוך ביד האמת, ויחזר אחריו ויתעורר בדבריו והופיע אורו לעיני בני עמו, ויחזק ידי אנשי האמת ונשאו ראשם, וכתות השקר ישפילם יגיעם עד עפר – הנה אלה דרכי קדוש השם, והוד והדר לאמונתו ועבודתו בעולם, ועוז ותפארת במקדש תורתו. על כן בהרבות פעליו לקדש את השם ולעודד האמת, להכין אותו ולסעדו, ונסלח לו מעון החלול עם התשובה, בשומו האמת לעומת אשמת החלול, מדת תשובתו כנגד מדת משובתו. זה באור "בחסד ואמת יכפר עון".

יזכנו השם יתברך לחזור בתשובה שלמה, ונזכה להיכתב ולהחתם בספרן של צדיקים גמורים, לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום.

בדבריו ממש הוא מוסר דין לעצמו". ודומה לזה אומר גם הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל כסגולה לימי הדין שבעשרת ימי תשובה ("קדושת לוי" שופטים).

[ג] מי שרוצה לזכות לרחמים בדין, ירבה בהנהגת חסד ורחמים עם הזולת. וכפי שמביא רבינו יונה ז"ל ב"שערי תשובה" (ש"א) על הנאמר (משלי ט"ו, ו) "בחסד ואמת יכפר עוון", וזה לשונו: "על בעל תשובה דבר, כי יש עברות שהתשובה ויום הכיפורים תולין ויסורין ממרקין, כאשר יתבאר בשער הרביעי, והנה החסד יגן בעד החוטא וישמור עליו מן היסורין, בשגם הצל יציל מן המות, כמו שכתוב (משלי י, ב) וצדקה תציל ממות".

ושמעתי מהגה"צ רבי דוד גולד שליט"א שכאשר יהודי מבקש רחמים מהשם יתברך, השם מזכה אותו בניסיון של "רחמים" ושולח אליו איזה יהודי הזקוק לעזרה, והנה יש אחד שכאשר אין באפשרותו לעזור, אך הוא יודע על חבר שישמח לעזור הוא יאמר לזולת: תפנה לפלוני והוא יעזור לך, על אף שהלה מתבייש לפנות אליו בעצמו, או שאיננו יודע איך מגיעים לביתו וכדומה אך הוא חש שעשה מספיק למען הזולת, כשסיפק לו את המידע הזה. לעומתו יש אחד שירדוף חסד, ויתקשר בעצמו אל חברו ויבקש את עזרתו, זה אחד שעושה הכל למען הזולת.

ביקשת מהקב"ה רחמים? אומר לך הקב"ה: נתתי לך מבחן של "רחמים", עקבתי אחרך עד כמה אתה מתאמץ בכדי לרחם ולעזור לזולת, אם עמדת במבחן בהצלחה, התאמצת לרחם, גם אני ארחם עליך.

וזהו רמוז בפסוק (דברים יג, יח) "ונתן לך רחמים וריחמך" – יתן לך ה' מבחן של רחמים, ובזכות שתעמוד בו, גם הוא יתברך ירחם עליך.

